

**KONYA TİCARET ODASI
Etüd Araştırma
Servisi**

Tarih: 31.01.2007

Bilgi Raporu

Sayı : 2007/490/450
Konu Adı : 2006 Yılı İç Politik Gelişmeleri

Hazırlayan: Seyida TURAN

2006 YILI İÇ POLİTİK GELİŞMELERİ

- ✓ **Yılın Önemli Olayları:** Danıştay'a yönelik saldırı, terör olayları, "kuş gribi", "Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi", Lübnan'a asker gönderilmesi, Fransa Parlamentosu'nun sözde Ermeni soykırımını inkarına cezai yaptırım öngören yasa teklifini kabul etmesi ve bu karara yönelik protestolar, Orhan Pamuk'un Nobel Edebiyat Ödülü alması, Trabzon'daki Santa Maria Kilisesi'nin Katolik rahibi Andrea Santoro'nun öldürülmesi, Papa Benediktus'un Türkiye ziyareti 2006'nın önemli olayları arasında yer aldı.
- ✓ **Yılın En Çok Tartışılan Olayları:** Türkiye-AB ilişkileri, laiklik, muhalefetin erken seçim isteği ve önümüzdeki yıl yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimi yurttaki yılın en çok tartışılan konuları oldu. Laiklik konusu, yıl boyunca gündemin önemli bir maddesini oluşturdu.
- ✓ **Semdinli İddianamesi:** Van Cumhuriyet Savcısı Ferhat Sarıkaya'nın, geçen yıl Şemdinli'de meydana gelen olaylarla ilgili hazırladığı iddianamede, o tarihte Kara Kuvvetleri Komutanı olan Orgeneral Yaşar Büyükanıt hakkında, "Suç işlemek için örgüt kurmak, görevi kötüye kullanmak ve sahte belge düzenlemek" ile "Adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs"ten suç isnadında bulunuldu, Genelkurmay Başkanlığı soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verirken, dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hilmi Özkök, iddianame nedeniyle Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile görüştü. Soruşturma sonucunda iddianameyi hazırlayan Van Cumhuriyet Savcısı Ferhat Sarıkaya meslekten ihraç edildi. Şemdinli olaylarıyla ilgili açılan davada astsubaylar Ali Kaya ile Özcan İldeniz ile PKK itirafçısı Veysel Ateş ise çeşitli cezalara çarptırıldı.
- ✓ **Yüce Divan Ve Önemli Yargı Kararları:** Eski Başbakanlardan Mesut Yılmaz, eski Devlet Bakanı Güneş Taner, eski Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hüsamettin Özkan, eski Devlet Bakanı Recep Önal, eski Bayındırlık ve İskan Bakanı Yaşar Topçu'nun Yüce Divan'da yargılandıkları davalar karara bağlandı. Yılmaz, Taner ve Topçu hakkındaki kamu davalarının kesin hükme bağlanması 4616 sayılı Şartla Salıverilme Yasası uyarınca ertelendi. Özkan ve Önal hakkında ise beraat kararı verildi. Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı emekli oramiral İlhami Erdil "haksız mal edinme suçundan" mahkum edildi ve Türk Silahlı Kuvvetleri'nden çıkarıldı. Askeri Yargıtay, Erdil'in haksız mal edinme

suçundan aldığı 2 yıl 6 aylık hapis cezasını onarken, 2 ayrı eylem nedeniyle "görevi kötüye kullanma" suçundan verilen beraat kararlarını ise bozdu. Gazeteci-yazar Abdi İpekçi'nin öldürülmesi ve "gasp" suçundan Kartal H Tipi Cezaevinde bulunan hükümlü Mehmet Ali Ağca önce tahliye edildi, ardından cezasını tamamlamadığı gerekçesiyle Yargıtay kararıyla yeniden tutuklandı.

- ✓ **Sosyal Güvenlikte İptal Kararı:** Anayasa Mahkemesi, 1 Ocak 2007 tarihinde yürürlüğe girecek Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun, yasanın emeklilik yaşının kademeli yükseltilmesi ve prim ödeme gün sayısının artırılmasına ilişkin hükümlerinin de aralarında bulunduğu bazı maddelerini kamu görevlileri yönünden iptal etti. Yüksek Mahkemenin iptal kararında "kamu çalışanlarına ilişkin düzenlemenin ayrı bir yasada ele alınması" yaklaşımı öne çıktı. Yasa, sosyal güvenlik reformunun önemli bir ayağını oluşturuyordu. Yasanın 1 Temmuz 2007'de yürürlüğe girmesi planlanıyor.
- ✓ **PKK Terörü:** Terör örgütü PKK, büyük bölümü patlayıcı tuzaklara dayalı kanlı eylemlerini yıl boyunca sürdürdü. Terör örgütü, şehitlerin cenaze törenlerinde ve gerçekleştirilen gösterilerle lanetlendi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Balıkesir'de bir vatandaşın "Sayın Başbakanım; şehit cenazesi görmek istemiyoruz artık" sözleri üzerine, "Canım kardeşim. Bakınız askerlik her halde yan gelip yatma yeri değil" demesi tartışmalara neden oldu. DYP Genel Başkanı Mehmet Ağar'ın, Diyarbakır'da (teröristleri kastederek) "Dağda silah tutacağına düz ovada siyaset yapsın" sözleri de uzun süre tartışıldı. ABD ve Bağdat'ın ardından Türkiye de Edip BAŞER'i PKK koordinatörü olarak atadı.
- ✓
- ✓ **TSK Komuta Kademesinde Değişiklik:** Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt, 30 Ağustos itibarıyla Genelkurmay Başkanlığına atandı. Orgeneral Büyükanıt, teamülün dışında Yüksek Askeri Şura toplanmadan çıkarılan kararname ile 30 Ağustos'tan geçerli olmak üzere bu göreve getirildi. Orgeneral Büyükanıt'ın atanmasından sonra toplanan Yüksek Askeri Şura'da ise Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na 1. Ordu Komutanı Orgeneral İlker Başbuğ, Jandarma Genel Komutanlığına ise Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Işık Koşaner atandı.
- ✓ **Erdoğan'ın Sağlık Sorunları:** 2006 yılında Başbakan Recep Tayyip Erdoğan bazı sağlık sorunları yaşadı. Nisan ayında kas spazmı geçiren ve bir hafta

dinlenen Erdoğan, Ekim ayında da rahatsızlandı. "Kan şekerinin düştüğü" belirtilen Erdoğan'ın rahatsızlığının yanı sıra hastane önünde aracında mahsur kalması da uzun süre kamuoyunun gündeminde kaldı.

- ✓ **"Kuş Gribi" Ve "Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi":** Yılın ilk aylarında "kuş gribi" Türkiye'yi etkisi altına aldı. 3'ü aynı aileden 4 kişi hayatını kaybetti, bir milyondan fazla kanatlı hayvan itlaf edildi, tüm yaban hayvanlarının avı yasaklandı. Kuş gribinin ardından, bazı illerin kırsal kesimlerinde kenelerin bulaştırdığı "Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi" hastalığından da ölümler oldu.
- ✓ **Toplumda İnfial Yaratan Olaylar:** 2006 yılında, Türk toplumunda pek rastlanmayan bazı şiddet olayları da uzun süre kamuoyunun gündeminde kaldı. Ramazan Bayramı'na denk gelen "seri cinayetler" toplumu derinden sarstı. 7 kişinin öldüğü, 2 kişinin de yaralandığı saldırıların faileri Mehmet Karahasan ve Yiğit Bekçe, 1944 kilometre yol katettikten sonra Ankara'nın Kızılcahamam ilçesinde yakalandı. İzmir'in Menderes İlçesi'nde, dövüldüğü gerekçesiyle hastaneye kaldırılan 1,5 yaşındaki kız çocuğuna tecavüz edildiğinin ortaya çıkması, toplumda büyük infiale neden oldu. Giresun'da 23 yıl önce annesi ve 4 kardeşini baltayla öldüren ve 1991 yılında afla cezaevinden çıkan Fahri Elmas, bu kez 4 çocuğu ile üvey kız kardeşini tabancayla öldürdükten sonra intihar etti. Konya'da kaybolan 10 yaşındaki kız çocuğunun cesedi çöplükte gömülü bulundu. Kız çocuğunun tecavüz edildikten sonra öldürüldüğü anlaşıldı. Afyonkarahisar'ın Dinar ilçesinde bir kişi, annesini, babasını ve 2 kardeşini bıçaklayarak öldürdü. Antalya'da patronu M.K. tarafından yatağa kelepçelenerek ayaklarına ve kollarına çekiçle vurulduğu, tırnakları çekildiği iddia edilen genç kız, ihbar üzerine polis ekiplerince kurtarıldı. Konya'nın Ereğli ilçesinde 16 yaşındaki bir genç kız, annesini çarşafı boğarak öldürdüğü iddiasıyla, 8 arkadaşıyla birlikte gözaltına alındı. İnternet sitelerinde yaygınlaşan çocuk pornografisi, okullarda artan şiddet olayları da toplumda tepkiyle karşılanan olaylar arasında yer aldı. Hükümet, çocuk pornografisinin önlenmesine dönük yasal çalışmalar başlattı.
- ✓ **Türkiye-AB İlişkileri:** Türkiye-AB ilişkileri, yıl boyunca tartışılan önemli konulardan biri oldu. AB'nin Kıbrıs ve TCK'nın 301. maddesinde değişiklik yapılması başta olmak üzere Türkiye'den istekleri, toplumun çeşitli kesimlerinde tepkilere yol açtı. AB'nin Kıbrıs konusundaki talebine karşılık, "Ercan Havaalanının uluslararası trafiğe ve Mağusa limanının doğrudan ticarete açılması karşılığında Türkiye'de bir deniz ve havalimanının Kıbrıs Rum

Yönetimi'nin kullanımına açılması" yönünde sunulan öneri, tartışmalara neden oldu. Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt, bir gazeteye yaptığı açıklamada, öneriyi, televizyondan öğrendiğini ve "Resmi görüşlerinin alınmadığını" ifade etti. Cumhurbaşkanlığı Basın Merkezi'nden yapılan açıklamada da öneri konusunda, Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in "doğrudan ya da dolaylı hiçbir biçimde bilgilendirilmediği" bildirildi. Dışişleri Bakanlığı ise her iki kurumun da bilgilendirildiğini açıkladı. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ise bu konuda yalnızca "sözlü görüşmeler" yaptıklarını belirtti.

- ✓ **Eğitim:** 17. Milli Eğitim Şurası, ÖSS'ye girişte uygulanan katsayıya kilitlendi. Şuradan, "Yükseköğretime girişte öğrencilerin ortaöğretimden mezun oldukları alanın devamı niteliğindeki alanlara geçişinde mevcut katsayı farkının kaldırılması ve alanlarına gidecek öğrencilere ek puan verilmesi" yönünde tavsiye kararı alındı.
- **Meclise Sevk Edilen Kanun Tasarısı:** TBMM'ye 22. Dönemin ilk yasama yılında 395, 2. yasama yılında 233, 3. yasama yılında 211 tasarı sevk edilirken, 4 yasama yılında bu sayı **121** oldu. 4 yasama yılında Meclise toplam 960 tasarı geldi.
- **Kanun Teklifleri:** Meclise sevk edilen tasarıların yanı sıra milletvekilleri de çok sayıda teklif verdi. 1. yasama yılında 180, 2. yasama yılında 137 teklif veren milletvekilleri, 3. yasama yılında bu sayıyı 265'e çıkarırken, bu yasama yılında verilen teklif sayısı **248** oldu. 4 yasama yılında milletvekilleri toplam 830 teklif verdi.
- **Yasa Sayısı:** Meclise gelen bu tasarı ve teklifler sonucu çıkartılan toplam kanun sayısı **139**'dur. 22. Dönem Parlamentosu; 22. Dönemin 1. yasama yılında 199, 2. yasama yılında 265, 3. yasama yılında 166, 4. yasama yılında 139 olmak üzere toplam **769** teklif, tasarı ve kanun hükmünde kararname yasalaştırdı.
- **Başkanlık Divanı Toplantıları:** 4. Yasama Yılı'nda Başkanlık Divanı **5** toplantı yaptı ve 26 karar aldı.
- **Veto Edilen Yasa Sayısı:** Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer tarafından veto edilen kanun sayısı ise **48**'i buldu. Bunlardan 40'ı ikinci kez görüşülüp kanunlaşırken, halen 8'i komisyonda bekliyor.

- **Dokunulmazlık Tezkeresi Sayısı:** Dokunulmazlıklar konusunda 4. yasama yılında, 29 Başkanlık tezkeresi gelmiştir. Bunlardan 14'ü Genel Kurul gündemde bulunurken, komisyonda bekleyenlerin sayısı 13, geri alınanların sayısı ise 2'dir. Böylece 22. Dönemde gönderilen dokunulmazlık tezkeresi sayısı **242** olmuştur. Ayrıca bu yasama yılında **19 TBMM kararı** alınmıştır. Birinci yasama yılından bu yana Meclis'e intikal eden 262 Kanun Hükmünde Kararname'den 237'si yeni yasama yılına devredilmiştir.
- **Araştırma Önergeleri:** Milletvekilleri tarafından verilen araştırma önergelerinin sayısı ise 1. yasama yılında 125, 2. yasama yılında 85, 3. yasama yılında 94, 4. yasama yılında **70**'dir. Toplam 374 araştırma önergesinden 299'u görüşülmeyi bekliyor.
- **Soru Önergesi:** Yine aynı yasama yılında verilen yazılı soru önergesi sayısı bu yıl en yüksek düzeye ulaşarak 8 bin 253 olurken, bunlardan 3 bin 465'i cevaplandırıldı. Yazılı soru önergesi sayısı geçen yıla göre yüzde 100 oranında arttı. Sözlü soru önerge sayısı 893 olurken bu rakamda geçen yıla göre yüzde 200 artış gösterdi.
- **Genel Görüşme Önergesi:** TBMM Başkanlığına 7 genel görüşme önergesi verildi.
- **Gensoru:** Soruşturma önergesinin verilmediği bu yasama yılında, 3 gensoru önergesi Meclis Genel Kurulu tarafından reddedildi.
- **Meclis Araştırma Önergesi:** Bu yıl 64 adet Meclis Araştırma Önergesi teklif edildi, bunlardan 4'ü için Meclis Araştırma Komisyonu kuruldu.
- **Dilekçe Başvuruları:** 4. Yasama Yılı'nda dilekçe komisyonuna **1.643 başvuru** yapıldı.
- **Komisyonlar:** İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, hak ihlalleri konusunda incelemelerde bulunmak üzere 15 ayrı alt komisyon kurarken, 864 başvuruyu da değerlendirmeye aldı.

- **5. Yasama Yılında:** Meclis 5. yasama yılına 105 tasarı ve 237 KHK komisyonunda, 137 tasarı ise Genel Kurul gündeminde iken başladı. Genel Kurul gündeminde ayrıca 20 genel görüşme önergesi, 346 sözlü soru önergesi vardı.
- **Su Anda Mecliste:** 2006 yılının Ocak - Kasım aralığını kapsayan 11 aylık süre içerisinde kabul edilerek kanunlaşan toplam tasarı sayısı 112'dir. Bunlar arasında; Bölgesel Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkındaki Kanun, Banka Kartları Ve Kredi Kartları Kanunu, Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu, Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, Vakıflar Kanunu, Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu, Milletvekili Seçimi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu gibi önemli kanunlar da bulunmaktadır. Ayrıca, Terörle Mücadele Kanunu ve Medeni Kanun'da önemli değişiklikler yapılırken, 9. Kalkınma Planı da bu dönemde kabul edilmiştir. Şu an itibariyle 5. yasama yılında kanunlaşan tasarı sayısı ise 6 tanedir. (Devlet mezarlığı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Vakıflar Kanunu, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, Yükseköğretim Kanunu, Kamu Malî Yönetimi Ve Kontrol Kanunu, Telsiz Kanunu İle 78 Ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun). Komisyonunda bekleyen önerge sayısı 11'dir.